

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **M. P.**, zastoupen JUDr. Šárkou Línkovou, advokátkou se sídlem Jiráskova 972, Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2012, č. j. OAM-229/LE-BE02-P05-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2014, č. j. 49Az 43/2012 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Šárce Línkové, advokátce se sídlem Jiráskova 972, Pardubice, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl v pořadí již druhou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany pro její zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Neobsahovala žádné nové skutečnosti svědčící o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze. Žalovaný se podle něj dopustil zásadního pochybení, protože v rozhodnutí sice zmínil trestní stíhání žalobce v Moldavsku, v odůvodnění se už s touto skutečností ale nevypořádal. Jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Nebyly také splněny podmínky pro použití § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Žalovaný zjistil přímo z výpovědi žalobce pouze skutečnosti popsané v odůvodnění jeho rozhodnutí, a proto již nebylo na místě dále k věci provádět dokazování, protože uvedená zjištění zcela postačovala pro závěr o zjevné nedůvodnosti jeho žádosti podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného bylo zákonné a nebylo vnitřně rozporné. V rekapitulaci obsahu žádosti došlo k pochybení, protože žalovaný v rozhodnutí chybně

uvedl trestní stíhání žalobce v Moldavsku. Z rozhodnutí jako celku je ale zjevné, že měl na mysli trestní stíhání v České republice, které sám žalobce při podání žádosti před správním orgánem zmínil. Trestní stíhání v Moldavsku žalobce vůbec neuvedl. Šlo tedy o chybu, která nebyla důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobce ve správním řízení oproti jeho dřívější žádosti nově tvrdil, že si v České republice v červenci roku 2012 našel přítelkyni. Žalovaný ovšem podle krajského soudu správně dovodil, že tento vztah pro jeho krátkost nelze podřadit pod čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Krajský soud dále konstatoval, že skutková zjištění plně odpovídají spisovému materiálu a žalovaný je řádně zhodnotil.

[3] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností. Opírá ji o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu spolu s vrácením věci k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud ani žalovaný se nezabývali skutečností, že stěžovatel byl v Moldavsku trestně stíhán a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na 6 měsíců, jak uvedl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tuto skutečnost pouze zmínil jako obsah stěžovatelova podání, dále se jí ale nezabýval. Jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Krajský soud také chybně aplikoval § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, jehož podmínky nebyly splněny. Navíc nezohlednil všechny uváděné skutečnosti a z podstatné části odůvodnil své rozhodnutí pouze tím, že stěžovatelovy důvody jsou pouze ekonomického charakteru. Stěžovatel se nemá za kým v Moldavsku vrátit. V České republice má přítelkyni, se kterou chce uzavřít manželství. Krajský soud ani žalovaný se však v rozporu s čl. 8 Úmluvy uvedenou osobní situací stěžovatele blíže nezabývali a k věci nebyla kromě stěžovatele vyslechnuta žádná další osoba. Krajský soud se také nezabýval situací stěžovatele po případném návratu do Moldavska, jeho trestním stíháním, možným postihem jako osoby, která požádala o mezinárodní ochranu, a jeho obecným uplatněním jako vysokoškolsky vzdělaného člověka.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatel ve správním řízení vůbec netvrdil, že byl trestně stíhán v Moldavsku. Při pohovoru výslovně popřel jakékoliv potíže s moldavskými státními orgány včetně policie a soudů. Jako důvody své žádosti uváděl jiné skutečnosti. Stěžovatel naopak ve své žádosti uvedl, že byl trestně stíhán a následně potrestán šestiměsíčním podmíněným trestem v České republice. Pouze dílčí chybný přepis ve správním rozhodnutí nemůže být důvodem pro zrušení rozhodnutí. Důvody stěžovatelem skutečně uváděné žalovaný a krajský soud přezkoumali a oprávněně zjistili, že je stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany opět zjevně nedůvodná. Český právní řád zakotvuje instituty, kterých mohou cizinci standardně využít za účelem úpravy svého společného soužití. Stěžovatel své obecné tvrzení o neoprávněném zásahu do rodinného života nijak nedokládá. Ve správním řízení navíc uvedl, že se svou přítelkyní nevede společnou domácnost a nezná její adresu nebo datum narození. Kasační námitka týkající se postihu osob, které požádaly o mezinárodní ochranu, je nepřijatelná, protože ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Stěžovatel jako dospělý a svéprávný člověk, který dlouhodobě pobývá bez dalších příbuzných, neuvádí, v čem spatřuje relevanci své osobní situace z pohledu zákona o azylu. U vysokoškolsky vzdělaného člověka lze pak očekávat lepší uplatnění než u osoby bez vzdělání. Jeho kasační stížnost by proto měla být jako nepřijatelná odmítnuta.

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost

svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. V opačném případě je totiž na místě kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel se k důvodu přijatelnosti své kasační stížnosti vůbec nevyjádřil. Namítá, že nebyly splněny podmínky pro použití § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalovaný a krajský soud se nezabývali jeho trestním stíháním v Moldavsku, ochranou jeho rodinného života a možným postihem po návratu do Moldavska z důvodu, že požádal o mezinárodní ochranu. Nezohlednili také jeho osobní situaci a možnosti uplatnění v jeho domovské zemi jako vysokoškolsky vzdělaného člověka.

[9] Správní orgán je povinen v rozhodnutí podle § 16 zákona o azylu uvést, proč je žádost zjevně nedůvodná z hlediska všech v úvahu připadajících zákonných forem mezinárodní ochrany. Tyto závěry správního orgánu následně podléhají přezkumu správních soudů, avšak pouze, pokud žadatel uvede či ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany vyjdou najevo skutečnosti, pro něž nelze považovat žádost z hlediska alespoň jedné z forem mezinárodní ochrany za zjevně nedůvodnou, a které vyžadují hlubší posouzení či doplnění podkladů pro rozhodnutí. V takové situaci posoudí správní orgán tuto žádost v rámci běžného, tzn. nezkráceného řízení, jež zpravidla končí rozhodnutím o udělení, resp. neudělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107).

[10] To však není případ právě projednávané věci. Nejvyšší správní soud přezkoumával rozhodnutí o dřívější žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany a řízení o ní v usnesení ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 Azs 3/2012 – 55. V rámci tohoto dřívějšího řízení stěžovatel od počátku tvrdil, že je v ČR z důvodu, že si chce vydělat peníze, zlegalizovat pobyt a případně založit rodinu a do své vlasti se vrátit nechce. Žalovaný z toho důvodu tehdy neměl pochybnosti o úmyslech stěžovatele ani o důvodech, které ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a krajský soud dospěl ke stejnému závěru, který přezkoumatelným způsobem odůvodnil. V nynější žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel nově zmínil pouze vztah se svojí přítelkyní. Ze spisového materiálu ale vyplývá, že s ní nesdílí společnou domácnost, nezná její adresu či datum narození. Scházejí se spolu pouze občas. Pro posouzení, zda jde o rodinný život hraje roli několik faktorů, mezi něž patří právě skutečnost, zda pár žije společně, jaká je délka jejich vztahu, zda ukázali oddanost jeden druhému tím, že mají společné děti nebo jiným způsobem, a podobně (viz rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 22. 4. 1997 ve věci *X, Y a Z proti Spojenému království*, stížnost č. 21830/93, § 36; dále také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71 či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2012, č. j. 7 Azs 13/2013 – 30 aj.). Tato kritéria vztah stěžovatele a jeho

přítelkyně zjevně nespĺňuje. Źalovaný a krajský soud proto odůvodněné nevyhodnotili jejich vztah jako rodinný život podle čl. 8 Úmluvy.

[11] V tomto řízení stěžovatel také nově odkazuje na své trestní stíhání v Moldavsku. Ze spisového materiálu ovšem skutečně vyplývá, že tuto skutečnost ve správním řízení netvrdil, naopak jí popíral. Až v žalobě se snažil zneužít zjevné chyby v psaní, která se objevila v rozhodnutí žalovaného. Z kontextu rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný měl na mysli stěžovatelem výslovně zmíněné trestní stíhání v České republice, jen chybně v rozhodnutí uvedl Moldavsko. Krajský soud proto správně shledal, že nejde o pochybení, které by mělo jakýkoliv dopad na zákonnost rozhodnutí žalovaného.

[12] Zbylé kasační námitky stěžovatel uplatnil až v kasační stížnosti, aniž by je předtím uplatnil v žalobě. Krajský soud se jimi nezabýval ani z vlastní povinnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. proto jde o kasační důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 1 Azs 9/2003 – 33; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 50/2003 – 49). Tyto kasační námitky jsou proto nepřipustné.

[13] Institut § 16 zákona o azylu je konstruován právě pro případy jako je tento. Od počátku je zjevné, že žádost žadatel podává z jiných než azylově přípustných důvodů. Správní orgán zcela jistě nemá a ani nemůže mít povinnost sám domýšlet důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, které žadatel neuplatnil. Správní orgán totiž není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel ve správním řízení sám předestřel. Z toho pak plyne, že žadatel nemůže úspěšně namítat, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, pokud nezjistíval důvody jiné, žadatelem ve správním řízení neuváděné (srov. rozsudky ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42).

[14] Krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, přičemž ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Dospěl proto k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená zástupkyně stěžovatele, JUDr. Šárka Línková, advokátka se sídlem Jiřáskova 972, Pardubice, provedla ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby v dané věci jí proto náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního

tarifu. Celkem tedy za dva úkony právní služby náleží 6.800 Kč. Zástupkyně stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti doložila soudu osvědčení o registraci k DPH. K nákladům řízení o kasační stížnosti je proto třeba přičíst daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč. Celková výše odměny ustanovené zástupkyně proto činí 8.228 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu